УДК 331.5-053.6:332.14

МОЛОДІЖНЕ ЛІДЕРСТВО ЯК РЕСУРС РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ГРОМАД
YOUTH LEADERSHIP AS A RESOURCE FOR LABOR MARKET DEVELOPMENT AND INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF COMMUNITIES

Цимбалюк Сергій Миколайович,
кандидат економічних наук,
Волинський інститут МАУП імені В’ячеслава Липинського,
м. Луцьк, Україна
Tsymbaliuk Serhii Mykolayovych,
PhD (Economics),
Vyacheslav Lipinski Institute of Volyn, JSC «MAUP», Lutsk, Ukraine
E-mail: tsymbaliuks@ukr.net
ORCID: 0000-0002-9911-6593

Молодіжне лідерство є важливим ресурсом соціально-економічного розвитку, особливо в умовах викликів ринку праці та децентралізації. Однією з актуальних проблем залишається зайнятість молоді: молодіжне безробіття залишається високим, а молоді фахівці часто стикаються з труднощами працевлаштування.

Емпіричні дані підтверджують суперечливий характер становища молоді на українському ринку праці. Станом на 1 жовтня 2022 року рівень безробіття серед молоді віком до 35 років досяг 24 %, при цьому 48 % безробітних становили особи з вищою освітою, а на одне зареєстроване робоче місце припадало в середньому дев’ять претендентів за умов скорочення кількості вакансій на 60 % порівняно з попереднім роком. На цьому тлі у 2023 році рівень молодіжного безробіття оцінювався на рівні 17,8 %, що майже вдвічі перевищує показники для дорослого населення і свідчить про збереження високих ризиків нереалізованого трудового потенціалу [1]. Структурні диспропорції проявляються й у зайнятості: частка молоді до 25 років серед працівників підприємств становить лише 6,4 %, тоді як частка осіб віком понад 60 років – 13,1 %, при домінуванні вікової групи 25–60 років на рівні близько 80,5 % [2]. Водночас опитування показують, що 73 % української молоді орієнтуються на самозайнятість та створення власного

бізнесу [3], що за наявності інституційної підтримки й доступу до грантових та інвестиційних програм перетворює молодіжне лідерство на реальний резерв модернізації локальних ринків праці та підвищення інвестиційної привабливості громад.

У цих умовах активізація молодіжного лідерства може стати каталізатором позитивних змін на ринку праці і в розвитку громад. Молодіжне лідерство як соціально-економічне явище є багатогранним. Дослідники виокремлюють декілька сфер його реалізації (політичну, підприємницьку, громадську тощо) [4]. Молоді лідери можуть бути агентами змін у суспільно-політичному житті громади та відігравати важливу роль у розвитку підприємництва, адже молодіжне підприємництво сприяє створенню нових робочих місць та зростанню економіки громади. Активна участь молоді у бізнесі формує прошарок середнього класу та закладає підвалини соціально-економічної стабільності [5]. Підтримка підприємницьких ініціатив молоді прямо впливає на розвиток ринку праці, зменшуючи відтік талановитої молоді за межі громади та країни.

Окрім підприємництва, молодіжне лідерство проявляється через участь у проєктах місцевого розвитку та соціальних інноваціях. Молоді лідери часто генерують нові ідеї у сфері освіти, екології, цифровізації, що підвищує конкурентоспроможність громади. Залучення молодіжних лідерів до процесів управління підвищує прозорість й інноваційність рішень, покращуючи діловий клімат та формує нову культуру врядування, орієнтовану на відкритість і результат, що посилює довіру громади та інвесторів до влади.

Розвиток молодіжного лідерства позитивно впливає на інвестиційну привабливість територіальних громад через формування сприятливого середовища для бізнесу та інновацій. Органи місцевого самоврядування, зі свого боку, повинні впроваджувати політику, яка стимулює участь молоді в економічному житті. Зокрема, стратегічні плани розвитку громад мають включати заходи з підтримки молодіжного підприємництва, освіти та

зайнятості [6]. Синергія молодіжного лідерства й інвестиційної політики забезпечує прискорений розвиток місцевого ринку праці та економіки.

Отже, молодіжне лідерство виступає потужним ресурсом розвитку ринку праці та підвищення інвестиційної привабливості територіальних громад. Тому владі доцільно активно залучати молодь до реалізації стратегії розвитку та стимулювати її професійне й громадське становлення, що сприятиме зниженню молодіжного безробіття, підвищенню економічної активності на місцях та формуванню позитивного іміджу громади для інвесторів.

Список використаних джерел:

1. Левчук К. О., Молдовану В. О. Невикористаний потенціал: молодіжне безробіття як загроза сталому розвитку України. *Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету*. 2025. № 1(10). С. 46–53. DOI: https://doi.org/10.31319/2709-2879.2025iss1(10)332417pp46-53

2. Білоус О. Українців до 25 років серед працюючих вдвічі менше, ніж після 60. *РБК-Україна*. 15.07.2025. URL: https://www.rbc.ua/rus/news/ukrayintsiv-25-rokiv-sered-pratsyuyuchih-1752569993.html

3. Перун В. В Україні 73% опитаної молоді обирає самозайнятість і власну справу, у ЄС таких лише 39%, – дослідження. *LB.ua*. 02.08.2023. URL: https://surl.li/hhlhrm

4. Акімова Т. Ю. Формування лідерських якостей молоді як необхідна умова розвитку держави. *Публічне управління та регіональний розвиток*, 2021, № 14, С. 850–868.

5. Краус К. М., Краус Н. М., Осецький В. Л. Молодіжне підприємництво та політика підтримки молоді в умовах воєнного стану. *European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation*, 2023, № 1(11), С. 150–163.

6. Кудрик Р. А., Побурко О. Я. Теоретичні основи формування інвестиційного потенціалу територіальної громади. *Регіональна економіка*, 2025, № 1, С. 82–89.